

Eurovocs DocReader Manual

Eurovocs - KeyVit - Manual

Licensöverenskommelse

Läs följande licensöverenskommelse noggrant före installation av Eurovocs DocReader. Om detta licensavtal ej kan accepteras, returnera programpaketet i sin helhet till RehabCenter AB eller dess återförsäljare.

Technologie & Intergratie ger dig rätten att använda denna kopia av Eurovocs DocReader på en dator. Det är tillåtet att göra en säkehetskopia av detta program. Eurovocs DocReader tillhör Technologie & Intergratie och är upphovsrättsskyddad enligt författarens lands lag och internationell copyright överenskommelse.

Copyright

© Copyright Technologie & Intergratie

Alla rättigheter reserverade. Ingen del av denna publikation får reproduceras, lagras i elektroniskt lagringsmedia eller annat media, översättas till annat språk eller återgives i någon annan form, vare sig det är elektroniskt, mekanisk, magnetiskt, optiskt, kemiskt, manuellt, inspelat eller annat, utan skriftligt tillstånd från Technologie & Intergratie.

Licence agreement

Please read the following license agreement carefully before you install Eurovocs DocReader. If you object to this license agreement, please return the complete Eurovocs DocReader to Technologie & Integratie or their resell company.

Technologie & Integratie grants you the right to use this copy of Eurovocs DocReader on a singel computer. You are allowed to make one copy of this software for backup purpose only. The Eurovocs DocReader software is the property of Technologie & Integratie , and is protected according to the author's law and international copyright agreement.

Copyright

© Copyright Technologie & Intergratie

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrival system, translated to any language or transmitted in any form or by any means, be it electronic, mechanical, magnetic, optical, chemical, manual, recording, or otherwise, without prior written permission by Technologie & Intergratie.

Our address:

Technologie en Intergratie Sint-Pietersnieuwstraat 41 B-9000 Gent, Belgium info@tni.be – www.tni.be Vår adress:

RehabCenter AB Enhagsvägen 18 187 40 Täby, Sweden info@rehabcenter.se – www.rehabcenter.se

Innehåll

Introduktion	Vad är Eurovocs Suite?	5
	Vem ska läsa denna manual?	5
	Installation av Eurovocs Suite	5
	Starta Eurovocs Suite	5
	Systemkrav	6
	Säkerhet	6
Kapitel 1	Första stegen i Eurovocs DocReader	9
	Starta Eurovocs DocReader	9
	Skapa ett nytt dokument	9
	Skriva och redigera text	9
	Spara ett dokument	10
	Öppna och stänga ett dokument	11
	Skriva ut (del av) ett dokument	12
	Visa menyn	12
	Formatera en text	14
Kapitel 2	Tal	15
	Sök med talstöd	15
	Läsa ett dokument med Eurovocs DocReader	15
	Spara ett dokument som WAV eller MP3 fil	19
	Spara ett dentament som virry ener inn e minimum	

Appendix	Appendix 1: Knappar	
	Appendix 2: Kortkommandon	
	Appendix 3: Phonetic Alphabet UK	

Eurovocs DocReader hjälp......20

Introduktion

Vad är Eurovocs Suite?

Eurovocs Suite består av tre moduler: DocReader, Skippy och KeyVit. Alla tre modulerna kan ge användaren ökad förmåga att läsa, skriva och redigera texter.

- DocReader är ett ordbehandlings program. Den största skillnaden mot andra ordbehandlingsprogram är att DocReader kan läsa upp olika textfiler (t ex en text som skrivits direkt i programmet eller en text som laddats hem från Internet). DocReader kan även läsa vid textinmatning! Det finns även en möjlighet att spara texter som ljudfiler.
- Skippy är ett program för ordprediktion. Ordprediktion kan spara upp till 50% av alla tangenttryckningar. När ett ord börjar skrivas presenterar KeyVit en lista med ordförslag som börjar med de tecken som redan skrivits. För att lägga till rätt ord i texten, är det bara att välja ordet i listan med en knapptryckning. Skippy lägger automatiskt till ett mellanslag efter ordet. Programmet innehåller ett flertal funktioner för att underlätta skrivandet och anpassa prediktionen till personliga behov.
- KeyVit är ett skärmtangentbord som gör det möjligt att skriva utan att använda ett vanligt tangentbord. KeyVit tangentbord är enkla att anpassa till personliga behov. Alla funktioner och utseenden kan ändras. Key-Vit kan styras med en mus, styrkula, pekskärm, joystick eller kontakter, autoklick och skanning med 1 eller 2 knappar. Dessa valmöjligheter kan öka skrivhastigheten betydligt, speciellt om KeyVit kombineras med programmet Skippy.

Vem bör läsa denna manual?

Denna manual är till för de som vill veta mer om de olika funktionerna i Eurovocs KeyVit. För att ta reda på hur textinmatning kan ske snabbare, hur man kan få en text uppläst i DocReader eller hur det går till att skapa ett eget utformat skärmtangentbord i KeyVit mm.

Installation av Eurovocs Suite

För att installera Eurovocs Suite, lägg CDskivan i CD-rom läsaren. Om installationen inte startar automatiskt, klicka på start > kör och starta programmet setup.exe från skivan. Eurovocs Suite installationsguide hjälper dig sedan genom installationen. Följ bara instruktionerna som visas på bildskärmen.

Starta Eurovocs Suite

Man kan starta de tre modulerna av Eurovocs suite samtidigt genom att köra den batchfil som finns under **Start > Alla Program > Eurovocs Suite Svenska > All.** Denna batchfil kan kopieras till **Start > Alla program > autostart** för att få Eurovocs att starta automatiskt när datorn startar.

Batchfilen kan hittas under <drive>:\program\Eurovocs Suite\suite Svenska.bat. Den kan redigeras med ett vanligt textredigeringsprogram som notepad för att justera sökvägar eller hindra att någon/några moduler startar.

Systemkrav

För att Eurovocs ska fungera och kunna utnyttjas effektivt skall datorns system uppfylla minst följande rekommendation.

Minimum systemkrav för Skippy och KeyVit

Minsta rekommenderade systemkrav är följande:

- Pentium PC.
- 8 Mb RAM.
- Microsoft Windows 95/98 (endast Skippy fungerar i Windows 95, ej KeyVit), Windows NT, Windows XP eller senare.
- 16-bitars ljudkort, kompatibelt med Multimedia system (MMSystem).

Minimum systemkrav för Eurovocs Doc Reader

Minsta rekommenderade systemkrav är följande:

- Pentium PC (300 MHz) eller snabbare.
- 32 Mb RAM
- Microsoft Windows 95/98/NT/XP eller senare.
- 16-bitars ljudkort, kompatibelt med Multimedia system (MMSystem).

Säkerhet

Eurovocs Suite är normalt mjukvarulåst.

Efter installationen fungerar programmet i 60 dagar, därefter måste det låsas upp med en kod. 60 dagar är fullt tillräcklig tid att hinna prova programvaran och skaffa upplåsningskod. Kontakta din leverantör eller RehabCenter AB för att erhålla en upplåsningskod.

Eurovocs DocReader

Eurovocs - DocReader - Manual

Kapitel 1: Första stegen i Eurovocs DocReader

Det här kapitlet introducerar de grundläggande funktionerna i Eurovocs DocReader. Beskrivningarna som följer förklarar hur man:

- Skapar ett nytt dokument
- Får Eurovocs DocReader att läsa upp ett dokument.
- Sparar en text som en ljudfil.

Starta Eurovocs DocReader

Att starta Eurovocs DocReader:

- 1. Klicka på Startknappen (i normala fall den nedre vänstra hörnan av bild-skärmen)
- 2. Flytta markören till **alla program**. En lista med alla tillgängliga program visas.
- 3. Klicka på Eurovocs Suite Svenska > DocReader

Startskärmen visas och DocReader startar.

Dubbelklicka på ikonen på skrivbordet, så startar DocReader direkt.

Via kommandotolken finns det möjlighet att starta Eurovocs DocReader med 2 ytterligare funktioner. Den ena är att skicka med namnet på en textfil som ett villkor. Filen öppnas då av DocReader. Den andra är att öppna en fil som direkt läses upp av DocReader. Detta görs med kommandot 's' (e.g docread "demo.txt"-s).

Skapa ett nytt dokument

För att skapa ett nytt dokument i Eurovocs DocReader. Starta programmet, skriv in texten i det tomma dokument som öppnas som standard, spara dokumentet för framtida användning.

Skriva och redigera text

När Eurovocs DocReader startar skapas ett tomt dokument automatiskt. När text skrivs in i det nya dokumentet kan programmets textredigeringsverktyg komma till hjälp. Redigeringsfunktionerna är väldigt lika de som finns i andra ordbehandlingsprogram.

Börja skriva och redigera text.

1. Starta Eurovocs DocReader.

Huvudfönstret för Eurovocs DocReader visas. Det innehåller ett tomt dokument.

När ett dokument är öppet men man vill skapa ett nytt, klicka på **Ny** i **arkiv** menyn eller klicka på följande knapp:

- 2. Skriv in lite text i det tomma dokumentet.
- Formatera texten till önskat utseende med hjälp av verktygen listade i efterföljande tabell:

Verktygs ikon	Funktion
Arial	Välj ett typsnitt från lis- tan för att ändra typsnittet i en marke- ring.

Verktygs ikon	Funktion
12 💌	Välj storlek på texten från listan för att ändra en text i en marke- ring
в	Gör markerad text fet.
Ι	Gör markerad text kursiv.
Ū	Gör markerad text <u>understruken</u>
	Välj en färg från listan för att ändra textens färg i en markering
IE	Gör ett stycke till en punktlista (●).
	Öka och minska indraget i mar- kerat stycke.
hite	Vänsterjustera texten.
	Centrera texten.
I	Högerjustera texten.

4. Menyn Redigera:

Ångra	Ctrl+Z
Klipp ut	Ctrl+X
Kopiera	CTRL+C
Klistra in	Ctrl+V
Radera	Del
Markera allt	Ctrl+A
Sök	Ctrl+F
Ersätt	Ctrl+H
Infoga från fil	
Snara markerat si	om

Alternativen i menyn Redigera gör det möjligt att redigera texten på samma sätt som med vilken ordbehandlare som helst. Alternativen kan utföra följande:

- Ångra: Ångra senaste ändringen i texten.
- Klipp ut: Klipper ut markerad text och placerar den på klippbordet.

- Kopiera: Kopierar markerad text och placerar den på klippbordet.
- Klistra in: Infogar innehållet från klippbordet.
- Radera: Tar bort markerat område.
- Markera allt: Markerar hela dokumentet.
- Sök: Söker efter angiven textsträng.
- Ersätt: Ersätt angiven text med ny angiven text.
- Infoga från fil: Infogar text från ett existerande dokument vid markören.
- **Spara markerat som:** Spara nuvarande markering till en fil.

Att spara ett dokument

För att senare kunna använda ett dokument eller referera till ett dokument i måste de först sparas. Om ett misstag begås (t.ex. om ett stycke av en text råkar raderas), är det alltid möjligt att återgå till senaste sparade versionen av dokumentet genom att klicka på **återgå** i arkiv menyn.

För att rätta misstag kan även kommandot Ångra i menyn Redigera (eller kortkommandot Ctrl + z) användas. Detta ångrar endast senast utförda inmatning. Om ett misstag inte upptäcks omgående och redigeringen fortsatt, kan man behöva återgå till den senast sparade versionen eftersom Ångra kommandot inte längre kan rätta misstaget.

Första gången en fil sparas måste ett namn anges för att döpa filen. Kommandot **Spara som** i arkivmenyn ger även möjlighet att spara en fil under fler olika namn.

Att spara ett dokument

- 1. Skapa ett nytt dokument eller öppna och redigera ett tidigare sparat dokument.
- 2. Klicka på arkiv > spara som...

Dialogfönstret **spara som** visas.

- 3. Ange var dokumentet skall sparas.
- 4. Skriv in ett namn på dokumentet.
- 5. Välj ett av filformaten från **filformat**:
  - För att behålla textformateringen (dvs. typsnitt, teckenstorlek, textfärg), välj **Rich Text Format** (rtf). Dokument i detta format har filtillägg *.*rtf* och kan öppnas med Microsoft Word i sin originalformatering.
  - Om text formateringen inte är viktig, välj **Textdokument** (txt). Rena text filer har filtillägg *.*txt*.
  - Klicka på **spara.** Dokumentet sparas under angivet namn.

För att spara ändringar i ett redan namngivet dokument under samma namn, klicka på **spara** i **arkivmenyn**. För att spara med nytt namn eller på ny plats, välj **spara som** från arkiv menyn.

Öppna och stänga ett dokument

För att kunna redigera, skriva ut eller bara läsa en befintlig fil måste den föst öppnas.

Öppna ett existerande dokument

- 1. Starta Eurovocs DocReader.
- 2. Välj arkiv > öppna.

Dialogfönstret Öppna visas.

Öppna							?
Leta i:	DocReader		•	+ 6	1		
Senast arwända dokument Skrivbord	國 Dagbok.rtf 國 Hatorer.rtf 國 Frank Sinatra. 國 Grekisk mytolo Grekisk mytolo Grekisk mytolo B Historia.rtf 國 Mediciner.rtf	tf g.rtf					
Mina dokument						ſ	
	Filnamn:	Dagbok.rtf			•	l	Uppna
Den här datorn	Filformat:	Text and Rich Text			-		Avbryt
		C Oppna som skrivskyddad					

- I dialogfönstret finns en kryssruta, Öppna som skrivskyddad. Om den är ikryssad öppnas dokumentet i skrivskyddat läge och set går inte att göra förändringar i dokumentet. Redigering av ett dokument kan endast göras om denna ruta ej är i kryssad.
- 3. Ange plats och vilket filformat dokumentet har.

Namnen på alla dokument med det valda filformatet som sparats på den angivna platsen listas i dialogfönstret.

4. Klicka på namnet på det dokument som skall öppnas så det markeras, klicka sedan på öppna.

Valt dokument öppnas.

Obs! I Eurovocs DocReader, kan inte flera dokument vara öppna samtidigt.

Med alternativet **attribut** i menyn **arkiv** kan man se storleken på och vilken dag dokumentet senast sparades.

För att öppna ett dokument som nyligen varit öppet finns längst ner i arkivmenyn en lista med de 4 senast öppnade dokumenten. Dessa kan öppnas med ett klick eller med funktionstangenterna F2, F3, F4 eller F5.

Att stänga ett dokument

För att stänga en fil, klicka bara på **stäng** i **arkiv** menyn.

Om det gjorts några förändringar i dokumentet frågar Eurovocs DocReader automatiskt om dokumentet skall sparas innan det stängs.

Skriva ut (del av) ett dokument

Med Eurovocs DocReader går det att skriva ut kompletta dokument eller utvalda delar av ett dokument. Innan utskrift kan man få en **förhandsvisning** av utskriften genom att klicka på **förhandsvisa** i **Arkivmenyn**. Välj en skrivare under alternativet **utskriftsformat** i **arkivmenyn**.

Att skriva ut (del av) ett dokument

1. Klicka på **arkiv > skriv ut.**

Dialogfönstret för utskrift visas.

Välj skrivare		
Status: Klar Plats: Kommentar:	⊂ Skriv till fil	Inställningar Sök skrivare
Sidintervall C Alla C Markering C Aktuell sida C Sidor:	Antal kopior:	1 ÷

- 2. I detta dialogfönster anges om hela eller en del av dokumentet skall skrivas ut. Följande inställningar kan göras:
  - Välj skrivare
  - Välj sidintervall **Alla** för att skriva ut alla sidor i dokumentet.
  - Välj sidintervall **Markering** för att skriva ut en del av dokumentet som markerats. Observera att först måste den text som skall skrivas ut markeras för att detta val ska vara aktiverat
  - Välj sidintervall **Aktuell sida** för att endast skriva ut aktuell sida.
  - Välj sidintervall **Sidor** för att skriva ut ett urval av sidor, sekvenser separeras med semikolon (t.ex. 1-3;5-7)
  - Välj önskat antal kopior av dokumentet.
  - 3. Klicka på Skriv ut.

Visa menyn

Med inställningarna i menyn **Visa** kan flera verktygslister döljas eller visas. Genom att markera följande så ändras:

- Verktygsfält: Avmarkerad så döljs knappraden med standardknapparna.
- Formateringsfält: Avmarkerad så döljs raden med textformateringsknapparna.

- **Big Buttons:** Markerad så visas knappraden med stora knappar längs ner i fönstret Eurovocs DocReader.
- **DocTool:** Visar det flytande verktyget DocTool.

Vid arbete med DocTool går det att välja en del av en text och utföra följande:

DocTool	Funktion
	Läs den markerade delen av texten. Denna ikon ändras till en stopp- ikon när Eurovocs DocReader läser en text. Med den ikonen kan upp- läsningen stoppas när som helst.
	Paus i uppläsningen. Denna knapp kan endast användas när Eurovocs DocReader läser upp en text. Klicka igen för att fortsätta uppläs- ningen.
	Denna knapp öppnar dialogfönstret för val av röst. (se kapitel 2 om tal)
X	Denna knapp avslutar DocTool och Eurovocs DocReader.

OBS. För att kunna använda DocTool måste Läs när klippbordets innehåll ändras vara valt, under Tal > Alternativ.

- Visa marginaler: Med denna markerad visas marginalerna i dokumentet i Eurovocs DocReader.
- **Minimera vid start:** Med denna markerad startas Eurovocs DocReader i minimerat läge.
- Minimera till meddelandefältet: Med denna markerad startas Eurovocs DocReader i minimerat läge i meddelandefältet (normalt nedre högra hörnet på skärmen).

Ikon	Funktion
D	Nytt dokument.
à	Öppna ett befintligt dokument.
	Spara dokumentet.
9	Skriv ut dokument.
A	Förhandsgranska dokument.
*	Klipp ut.
	Kopiera.
ß	Klistra in.
×	Rensa.
5	Gör om.
Q	Sök.
	Läs upp hela texten.
	Läs upp resterande text.
	Läs upp föregående mening.
0	Läs upp nuvarande mening.
-	Läs upp nästa mening.
۲	Stoppa uppläsning.

Knappraden med stora knappar består vanligen av samma 6 knappar som standardknappraden. Detta kan konfigureras under **visa > anpassa** menyn. Där markeras de knappar som skall visas i raden med stora knappar.

Ikonerna i knappraden för formatfunktionerna beskrivs på sidan 11 i denna handbok.

Formatera en text

Följande funktioner för text formatering finns i menyn **Format**:

- **Typsnitt:** Klicka på denna och dialogfönstret för typsnitt öppnas. Där kan man välja typsnitt för hela eller markerade delar av texten i dokumentet.
- **Punktlista:** Skapar en punktlista före det stycke där markören befinner sig.
- Vänsterjustera: Justerar texten efter vänstermarginalen.
- Center: Centrerar texten.
- **Högerjustera:** Justerar texten efter högermarginalen.
- Öka indrag: Ökar indraget i det stycke markören befinner sig i.
- Minska indrag: Minskar indraget i det stycke markören befinner sig i.
- **Skyddad:** Markeras denna funktion med en text markerad kan den markerade texten inte längre redigeras.
- **Förvalt teckensnitt:** Ställ in DocReader's förvalda teckensnitt. Detta typsnitt används sedan som förval av DocReader vid program start.

För att behålla formateringen av texten i ett dokument, spara dokumentet som en RTF fil. Välj **Rich text format (*.rtf)** som filtyp i dialogfönstret till **spara som** funktionen. Filen får då .**rtf** som filtillägg.

Ikonerna i knappraden för formatfunktionerna beskrivs på sidan 9-10 i denna manual.

Kapitel 2: Tal

Det här kapitlet introducerar huvudfunktionerna i Eurovocs DocReader's tal.

Sök med talstöd

För att öppna en fil kan det var lämpligt att använda funktionen **sök med talstöd** i menyn **arkiv**. Vid val av denna funktion öppnas ett utforskarfönster som heter **Sök fil.** Vid val av ett filnamn läser Eurovocs DocReader upp det. Vid val av **attribut** läses även storleken på filen och datum då den skapades. För att öppna en fil, bläddra fram till den sparade filen och klicka på ok.

Läsa ett dokument med Eurovocs DocReader

När ett dokument är öppnat, kan Eurovocs DocReader läsa upp det på olika sätt. Rösten kan alterneras med **välj röst** under menyn **tal.**

Det är viktigt att veta att när Eurovocs DocReader läser upp en text kan den stoppas när som helst. Klicka på **tal > stoppa tal** eller klicka på följande symbol i knappraden:

Talet kan också pausas genom att klicka på **tal > paus i tal.** För att fortsätta uppläsningen, klicka på **tal > fortsätt tal**.

Välja röst

1. Klicka på tal > välj röst.

Dialogfönstret för att Sök röst visas.

Sök röst	en tex	(t och	tryck	på ''T	esta t	al'':			
12	345	8						Testa	a tal
Språk: Sw	vedish	[L&H	RealS	peak	Stand	ard v2	2]		•
	prid (22	kHZ]							•
Volym:		1	1	1	1	<u></u>	1	- <u>`</u> -	-
Hastighet:				т.,	- <u>`</u> -	 		10	
Tonhöjd:	7		1		1	- 1	'	1	_
				OK					

- 2. Välj på vilket språk dokumentet skall läsas
- 3. Välj röst. (För svenska finns för närvarande endast rösten Ingrid tillgänglig)
- 4. Klicka på OK.

I samma dialogfönster, justeras volymen och hastigheten på rösten med skjutreglagen. Det finns även en testfunktion för rösten.

- Läs upp vid skrivning.
- 1. Klicka på Tal > alternativ.

Dialogfönstret för alternativ visas.

- Under rubriken allmänt väljs om Eurovocs DocReader ska läsa vid skrivning av text och om det även ska läsa text i andra program, t.ex. Word. Eurovocs DocReader kan vid skrivning läsa upp text
  - Vid varje bokstav.
  - Vid varje ord.
  - Vid varje skiljetecken.
  - Vid returslag.

Funktionerna kan kombineras valfritt.

I denna meny kan det även vara bra att aktivera (en av) följande funktioner:

- Läs när klippbordets innehåll ändrats (dvs. när en del av en text är kopierad eller urklippt, läses den delen upp).
- Läs menyer (läser upp menyerna i DocReader när de aktiveras).

Uppläsning vid andra tillfällen

Eurovocs DocReader kan läsa alla texter när som helst. Använd funktionsknapparna för att initiera deras funktioner. Aktivering av följande ikoner ger dessa Eurovocs DocReader funktioner:

Knappsymbol	Funktion
圖	Läs hela texten.
■	Läs resterande text.
	Läs föregående mening.
0	Läs nuvarande mening.
-	Läs nästa mening.
۲	Stoppa uppläsning.

Eurovocs DocReader kan markera det ord som det läser upp. Markera **Tal > Markera** för att aktivera denna funktion. Programmet kommer då att markera det ord som läses upp. I följande exempel är **Shakespeare** markerat när det läses av Eurovocs DocReader:

William Shakespeare kunde skatta sig lycklig över att ha överlevt till vuxenåldern.

Styrning av uppläsning

Sedan en fil har öppnats finns det en mängd möjligheter att lyssna på innehållet. Det numeriska tangentbordet (med Num Lock avstängt!!!) kan med fördel användas för att navigera mellan ord, meningar och bokstäver, för att starta, stoppa eller pausa uppläsningen, för att ändra volymen på uppläsningen etc. Följande är en överblick över de funktioner som kan styras med det numeriska tangentbordet. Samma överblick visas vid val av **Tal > Navigering.**

I samma fönster finns det en tillvalsfunktion där Eurovocs DocReader kan läsa upp rader (den läser texten en rad från vänster marginal till höger marginal) eller meningar (den läser texten mellan två skiljetecken, oavsett antal rader) efter tryck på tangenterna 7, 8 eller 9 på det numeriska tangentbordet.

När Eurovocs DocReader ska läsa upp ett stycke, kan här anges om styckena är avdelade med ett eller fler returslag eller med en tom rad (mer än ett returslag).

Tal när Eurovocs DocReader läser

1. Klicka på **Tal > Alternativ**.

Dialogfönstret för Alternativ visas.

- Under rubriken Tal vid läsning, väljs hur Eurovocs DocReader ska läsa upp ett dokument. Följande valmöjligheter finns:
  - Mening för mening (standard).
  - Bokstav för bokstav.

• Ord för ord.

Under samma rubrik kan man ändra pausen mellan de olika textdelarna. (dvs. mellan meningar, ord eller bokstäver):

Övriga funktioner

1. Klicka på **Tal > Alternativ**.

Dialogfönstret för Alternativ visas.

4. Under rubriken **Andra alternativ**, skriv in vad rösten ska säga när markören är vid positionerna.

Det går även att markera om rösten ska läsa ut varje gång NumLock är på eller av samt om den ska läsa upp aktuell status av NumLock vid programstart.

Datum, Tid och Position

Eurovocs DocReader kan läsa upp datum, tid och position för markören när som helst:

- Klicka på **Tal > Läs datum** (Ctrl-d).
- Klicka på **Tal > Läs tid** (Ctrl-t).
- Klicka på **Tal > Läs position** (Ctrl-p).

När den sista proceduren är avslutad, läser Eurovocs DocReader upp numret på raden och kolumnen där markören befinner sig. Om ingenting är ifyllt under Andra alternativ i fönstret Alternativ, säger Eurovocs DocReader t.ex. 20, 9. Men om t.ex. rad och kolumn skrivs i text rutorna kommer Eurovocs DocReader att uttala ovan som rad 20, kolumn 9.

När Eurovocs DocReader markerar ord som läses upp (när man markerat valet **Tal > Markera**), följer markören positionen i texten.

Infoga en kontrollsekvens

Kontrollsekvenser kan infogas var som helst i ett dokument. När en sekvens är inlagd i ett dokument, växlar talet så fort rösten nått till den punkten. Det finns fem olika typer av kontrollsekvenser att använda i ett dokument. För att infoga en av dessa, gör på följande sätt:

1. Välj Tal > infoga en kontrollsekvens.

- 2. Välj en av följande kontroll sekvenser:
  - Paus (Ctrl-F5): En paus infogas i texten vid markörens position. Ställ in längden på pausen med en siffra mellan 1 och 9. 1 ger en kort paus och 9 ger en längre paus.
  - Hastighet (Ctrl-F6): Läshastigheten ändras efter denna kontrollsekvens. Genom detta kan delar av en text läsas upp snabbare eller långsammare än de andra. Hastigheten kan varieras mellan 1 och 9. På den första nivån läses texten väldigt långsamt, på nivå 9 är uppläsningen väldigt snabb. Läshastigheten bibehålles till nästa sekvens med hastighetskontroll.
  - Volym: Ändrar röstens volym. Genom detta kan delar av en text läsas upp med en starkare röst än andra delar. Volymen kan ställas mellan 1 och 9, med 1 som den svagaste volymen. Volymen bibehålles till nästa sekvens med en volymkontroll.
  - Stavningsläge: Rösten kan bokstavera vissa delar av ett dokument. För att starta bokstaveringen, infoga en "på" punkt där rösten börjar bokstavera. För att stänga av bokstaveringen, infoga en "av" punkt.
  - Fonetiskt läge: Genom denna ges möjlighet att få en fonetisk beskrivning av texten. Se appendix 3 för det fonetiska alfabetet. Tänk på att samma kontrollsekvens måste infogas där den fonetiska beskrivningen ska avslutas.
- 3. Klicka på OK

Ordlistor

Ordlistor gör det möjligt att få ord upplästa på andra sätt än vad programmet normalt skulle göra.

- *Uttalslexikonet* gör det möjligt att rätta till de uttalsfel som kan förekomma i programmet.
- *Ersättningsordlistan* kan vara väldigt nyttig för att få Eurovocs DocReader att läsa ut förkortningar som hela ord. I praktiken innebär det att Eurovocs DocReader kan läsa ut förkortningen 'JK' som Justitiekanslern eller initialerna 'PO' som Per-Olof.

Att skapa eller modifiera en ordlista

 Klicka på Tal > Ordlistor. Dialogfönstret Ordlistor öppnas.

	Nytt
	Befintlig
Använd ordlista Skiftkänslig	Ändra
sättningsordlista	Nutt
	Befintlig

2. Klicka på **Nytt** för att skapa en ny ordlista.

Klicka på **Befintlig** för att ladda en befintlig ordlista.

Klicka på Ändra för att redigera ord i ordlistan.

Den ordlista som för tillfället används visas i dialogfönstret. Ordlistan kan stängas av genom att avmarkera kryssrutan **Använd ordlista.** När kryssrutan är markerad aktiveras ordlistan vid klick på **OK**.

Observera! För att kunna göra valet **befintlig** måste kryssrutan **använd ordlista** vara markerad. Samma sak för valet **ändra**, men då måste även en ordlista vara vald.

Kryssrutan "Skiftkänslig" gör att ordlistan ska skilja på ord beroende på om de skrivs med gemena eller versaler. Ett ord från ordlistan ersätts endast när stavningen i texten överensstämmer med ordlistans. Det betyder att 'JK' inte är detsamma som 'jk', 'Jk' eller 'jK'. Om kryssrutan är avmarkerad ser programmet 'JK', 'Jk', 'jK' och 'jk' som identiska.

Klickar man på Ändra (eller Nytt) visas ett nytt dialogfönster.

Ordlista	×
Befintliga ord	_1
Christ and at some als all ana ättaan	
Skill older som skall ersattas.	Nytt
	Lägg till
Skriv dess nya betydelse :	Uppdatera
	Radera
	Tala
OK Avbryt	

I detta dialogfönster kan innehållet i ordlistan ändras. I det övre fönstret, visar Eurovocs DocReader en lista med de förkortningar som är inlagda i ordlistan. Vid klick på en av dessa flyttas den till det mellersta fönstret och i det nedre fönstret visas det utskrivna ordet. Det finns möjlighet att redigera betydelsen av en existerande förkortning (genom att välja en från det övre fönstret, skriva in den nya betydelsen i det undre, sedan klicka på **Uppdatera**) eller att ta bort en förkortning (genom att välja den i det övre fönstret och sedan klicka på **Radera**).

När **Nytt** är valt töms de två nedre fönstren. Observera att **Nytt** inte innebär att nya ord läggs till i ordlistan! Fyll i de nedre fälten med en förkortning och dess betydelse. Använd knappen **Lägg till** för att lägga till förkortningen till ordlistan. Klicka på **Tala** så läser DocReader upp förkortningen och dess betydelse.

I samma dialogfönster finns en kryssruta Använd fonetiskt alfabet. Denna funktion gör det möjligt att ersätta ett ord i en text med sin fonetiska beskrivning. Skapa ordets fonetiska beskrivning genom att använda symbolerna beskrivna i denna manuals *appendix*. Genom detta kan eventuella uttalsfel korrigeras.

Spara ett dokument som WAV eller MP3 fil

Eurovocs DocReader kan generera WAV och MP3 filer från ett dokument som skapats eller laddats. En vald del eller hela dokumentet kan sparas som en WAV eller MP3 – ljud fil. Denna fil kan sedan spelas upp med alla program som kan hantera formaten. Filen kan laddas in i en MP3 – spelare, skickas via Internet mm.

Skapa en WAV eller MP3 fil

- 1. Klicka på **Tal** >
- Spara markerat som WAV.
- Spara markerat som MP3.
- Spara text som WAV.
- Spara text som MP3.

Dialogfönstren för spara som ljudfil visas.

Q	Filnamn :
	C. W Togram Corovocs Solice About reader Svert
	Stäng

Spara i:	🗀 МРЗ		-	+ 🗈 💣 💷	•
Senast använda dokument					
Skrivbord					
Mina dokument					
Den här datorn	Filnamn:	sound.mp3			Spara
	Filformat:	Ljudfiler (*.mp3)		•	Avbryt

2. Ge ljudfilen ett beskrivande namn i dialogfönstret **Spara som**.

Om en plats för ljudfilen inte är vald, sparas den automatiskt i mappen WAV eller MP3 (i den mapp där Eurovocs DocReader finns). Om mappen inte finns, skapar programmet den automatiskt.

Så fort filen har fått sitt namn, påbörjas inspelningen av den. Början och slutet av filen är markeras med ett distinkt ljud. När som inspelningen pågår går det inte att fortsätta arbeta i Eurovocs DocReader men man kan fortsätta arbeta i andra program.

Eurovocs DocReader hjälp

Vid funderingar eller frågor om programmet, använd den inbyggda hjälpen genom att klicka **Hjälp > Läs hjälpfil (F1)**. Eurovocs DocReader läser då upp en kortfattad hjälpfil som inkluderar en beskrivning av alla kortkommandon och navigeringsfunktioner. Vid klick på **Hjälp > Om.** läser programmet upp en kort beskrivning av programmet. Här nämns även programmets versionsnummer.

Appendix 1: Knappar

Standard knappar

Verktygs Ikon	Funktion	
	Nytt dokument	
1	Öppna befintligt dokument	
	Spara dokument	
6	Skriv ut dokument	
<u>A</u>	Förhandsgranskning	
×	Klipp ut	
Pa	Kopiera	
Ê	Klistra in	
×	Radera	
5	Ångra	
Q	Sök	
	Läs hela texten	
€	Läs resterande text	
	Läs föregående mening	
0	Läs nuvarande mening	
-	Läs nästa mening	
۲	Stoppa talet	

Redigerings knappar

Verktygs Ikon	Funktion
Arial	Välj ett typsnitt
12 💌	Välj textstorlek
В	Fet textstil
Ι	Kursiv textstil
U	Understruken textstil
	Välj textfärg
IE	Skapa en punktlista
	Öka eller minska indraget
IIII	Justera texten efter vänster- marginalen
Ŧ	Centrera texten i kolumnen
	Justera texten efter höger- marginalen

Stora knappar	Funktion		
€¥	Läs hela texten		
Ĭ	Läs resterande text		
	Rensa dokumentet utan att spara		
4	Läs föregående ord		
Ő	Läs nuvarande ord		
÷	Läs nästa ord		
-	Läs föregående mening		
0	Läs nuvarande mening		
	Läs nästa mening		
	Läs föregående stycke		
	Läs nuvarande stycke		
	Läs nästa stycke		
•	Stoppa talet		
×	Stäng programmet		

Kommando	Funktion
Ctrl+A	Markera allt
Ctrl+B	Gör den markerade texten fet
Ctrl+C	Kopiera text till urklipp
Ctrl+D	Läs aktuellt datum
Ctrl+F	Sök
Ctrl+H	Ersätt
Ctrl+I	Gör markerad text Kursiv
Alt+I	Öka indrag
Ctrl+L	Hitta ett tal stöd
Ctrl+M	Spara text som MP3
Ctrl+N	Skapa ett nytt dokument
Ctrl+O	Öppna ett befintligt dokument
Alt+O	Minska indrag
Ctrl+P	Läs aktuell position av markören
Ctrl+R	Läs attributen på filen
Ctrl+S	Spara dokumentet
Ctrl+T	Läs aktuell rad
Ctrl+U	Gör understruken text
Ctrl+V	Klistra in från urklipp
Ctrl+W	Spara text som WAV
Ctrl+X	Klipp ur texten till urklipp
Ctrl+Z	Ångra senaste
F1	Läs hjälpfilen
	Ladda de senast använda doku-
<i>F2,F3,F4,F</i> 5	menten
Ctrl+F5	Infoga en kontrollsekvens, paus
	Infoga en kontrollsekvens, läshas-
	tighet
Ctrl+F7	Infoga en kontrollsekvens, volym
$C = 1 + E \Theta$	Infoga en kontrollsekvens, boksta-
	vering
Ctrl+F0	Infoga en kontrollsekvens, fonetis
	läge

Appendix 2: Kortkommandon

Appendix 3: Phonetic alphabet

UK English

• vowels and diphthongs

Symbol	Transcription	As in:
i	'bit	beat
Ι	'bIt	bit
E	'bEd	bed
@	'm@p	map
A	'kA	car
<i>A</i> +	'pA+t	pot
^	'b^t	but
0	'bOt	bought
U	'bUk	book
u	'but	boot
\$	\$.'ba&Ut	about
E0	'tE0n	turn
e&I	'be&It	bait
0&I	'b0&I	boy
a&I	'ba&I	buy
a&U	'da&Un	down
0&U	'So&U	show
<i>I&\$</i>	'hI&\$	here
<i>E&\$</i>	'DE&\$	there
<i>U</i> &\$	'pU&\$	poor

• Consonants

Symbol	Transcription	As in:
j	'ju	you
W	'wIt	wit
<i>R</i> +	'R+a&Id	ride
l	'let	let
р	'p@n	pan
t	't@n	tan
k	'k@n	can
b	'bO&I	boy
d	'de&I	day
g	'gA+t	got
?(glottal	??it	eat
stop)		
f	'fa&In	fine
T	, TIn	thin
S	'sin	sin
S	'Sa&In	shine
v	'va&In	vine
D	'D@t	that
z	'zo&Un	zone
Ζ	'vl.Z\$n	vision
h	'hEd	head
t&S	`t&SE0+t&S	church
d&Z	'd&Z^nK.g\$l	djungle
m	'ma&I	my
n	'no&U	no
nK	'sA+nK	song
	-	

Eurovocs DocReader Index

С

Centrera 14

D

DocTool 13 Dokument Navigera i dokument 16 Stänga 12 Redigera 9, 10 Nytt 9 Öppna 11 Skriva ut 12 Återgå 10 Spara 11

E

Ersättningsordlista 18

F

Förvalt teckensnitt 14 Fonetiskt alfabet 19, 24 Fonetiskt läge 18

H

Hastighet med kontrollsekvens 18 Hjälp 20 Högerjustera 14

K

Kommandotolken 9 Kontrollsekvenser 17 Paus 18 Fonetiskt läge 18 Hastighet 18 Stavningsläge 18 Volym 18 Kortkommandon 23

L

Läs när klippbordets innehåll ändras 16 Läsa rader/Läsa meningar 16, 17

$\mathbf{M}$

Marginaler 13 Markering 16 Minimera till meddelandefältet 13 Minimera vid start 13 Minska indrag 14 MP3 fil 19

0

Ordlistor 18 Ändra 18 Befintlig 18 Nytt 18

P

Paus, kontrollsekvens 18 Punktlista 14

R

Redigera, menyn 10 Redigeringsknappar 21 Rich text format (rtf) 11

S

Skyddad 14 Spara dokument som WAV eller MP3 19 Standardknappar 21 Starta 9 Stavningsläge 18 Stora knappar 13, 22 Stycke 17 Sök med talstöd 15

Т

Tal Navigering 16 Alternativ Klippbordets innehåll ändrats 16 I andra program 16 Vid returslag 16 Vid varje bokstav 16 Vid varje skiljetecken 16 Vid varje ord 16 Övriga funktioner 17 Läs menyer 16 Läs vid skrift 15 Tal vid läsning 17 Paus av/på 15 Välja röst 15 Stoppa 15

U

Uttalslexikon 18, 19

V, W

Visa marginaler 13 Visa menyn Stora knappar (Big Buttons) 13 DocTool 13 Formateringsfält 13 Verktygsfält 12 Volymkontroll med kontrollsekvens 18 Välja röst 15 Vänsterjustera 14 WAV fil 19

Å

Återgå till senast sparade dokument 10

Ö

Öka indrag 14 Öppna som skrivskyddad 11